



NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

22–26. novembar 2021.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Decembar 2021.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 26. 11. 2021.	Promena u %	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.594,62	-2,20%	26,59%
Dow Jones Industrial	SAD	34.899,34	-1,97%	16,83%
NASDAQ	SAD	15.491,66	-3,52%	28,09%
Dax 30	Nemačka	15.257,04	-5,59%	14,83%
CAC 40	Francuska	6.739,73	-5,24%	21,07%
FTSE 100	Velika Britanija	7.044,03	-2,49%	10,70%
NIKKEI 225	Japan	28.751,62	-3,34%	8,34%
Shanghai Composite	Kina	3.564,09	0,10%	5,77%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa u %	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	-0,77%	1,8	-1,1
	10y	-0,34%	0,6	25,0
Francuska	2y	-0,81%	0,3	-12,0
	10y	0,03%	3,1	38,5
Španija	2y	-0,69%	-1,4	-9,4
	10y	0,43%	4,5	37,7
Italija	2y	-0,27%	7,1	14,7
	10y	0,97%	11,0	37,2
UK	2y	0,47%	-1,7	51,2
	10y	0,83%	-5,4	54,4
SAD	2y	0,46%	-5,1	30,0
	10y	1,48%	-7,3	59,4
Kanada	2y	0,93%	-3,8	66,6
	10y	1,60%	-5,4	91,9
Japan	2y	-0,13%	-1,2	1,8
	10y	0,07%	-0,4	4,9

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena EUR u %			Kurs	Promena USD u %		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,1304	0,05%	-5,11%	USD/EUR	0,8847	-0,05%	5,40%
EUR/GBP	0,8479	0,98%	-4,95%	USD/GBP	0,7501	0,93%	0,16%
EUR/CHF	1,0431	-0,55%	-3,43%	USD/CHF	0,9226	-0,61%	1,75%
EUR/JPY	127,93	-0,65%	2,99%	USD/JPY	113,07	-0,80%	8,45%
EUR/CAD	1,4438	1,11%	-6,89%	USD/CAD	1,2777	1,10%	-1,84%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EURIBOR				LIBOR							
	Nivo u %	Promena u b.p.		Nivo u %	Promena u b.p.		Nivo u %	Promena u b.p.		Nivo u %	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	-0,57%	0,0	-1,7	0,05%	0,0	-3,0	0,05%	0,0	-0,7	-0,71%	0,0	0,9
1M	-0,57%	-0,9	-2,8	0,09%	-0,3	-5,6	0,06%	0,2	2,0	-0,80%	-1,0	1,3
3M	-0,57%	-1,3	-4,4	0,18%	1,1	-4,9	0,10%	-1,3	6,1	-0,78%	-0,4	-0,8
6M	-0,54%	-0,9	-3,1	0,25%	1,7	-0,9	0,27%	-2,7	21,1	-0,73%	-0,9	-0,6
12M	-0,49%	-0,4	-1,1	0,41%	1,9	7,7	0,63%	-2,8	50,2	-0,58%	-0,9	2,7

* EURIBOR i LIBOR za ročnosti od 1 do 12 meseci, a €STR, SOFR, SONIA i SARON za O/N.

Izvor: Bloomberg.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T4 (u %)
Evropska centralna banka	-0,5	-0,10	12. 9. 2019.	16. 12. 2021.	-0,50
Federalne rezerve SAD	0,00–0,25	-1,00	15. 3. 2020.	15. 12. 2021.	0,00–0,25
Banka Engleske	0,10	-0,15	19. 3. 2020.	16. 12. 2021.	0,25
Banka Kanade	0,25	-0,50	27. 3. 2020.	8. 12. 2021.	0,25
Narodna banka Švajcarske	-0,75	-0,50	15. 1. 2015.	16. 12. 2021.	-0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu, evro je ojačao za 0,05% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,1186 do 1,1335 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,1196 do 1,1304 (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Početkom nedelje predsednik SAD Bajden imenovao je dosadašnjeg predsednika FED-a Džeroma Pauela na drugi četvorogodišnji mandat na mestu predsednika, dok je članica Odbora guvernera Lejl Brejnard, koja je bila drugi kandidat za mesto predsednika, postavljena na mesto potpredsednika FED-a. Nakon vesti o reizboru Pauela, prinosi državnih obveznica SAD su se povećali, a dolar je ojačao prema evru, usled očekivanja da bi FED mogao brže da smanjuje obim kupovine aktive (*tapering*) tokom 2022. godine i ranije počne s povećanjem referentne kamatne stope, jer tržišni učesnici ocenjuju da je Pauel nešto manje naklonjen ekspanzivnijoj monetarnoj politici od Brejnard. Takođe, na slabljenje evra uticao je porast zabrinutosti zbog uvođenja novih restriktivnih mera u vezi s virusom korona u Evropi.

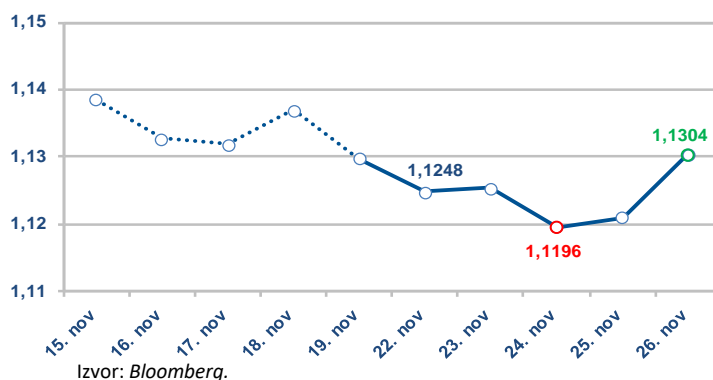
U utorak je evro ojačao prema dolaru, nakon što je kompozitni PMI indeks za zonu evra neočekivano povećan sa 54,2, koliko je iznosio u oktobru, na 55,8 u novembru. Ipak, vrednost indeksa za prva dva meseca poslednjeg tromesečja u proseku iznosi 55, što je ispod proseka indeksa za treće tromesečje (58,5), ukazujući na usporavanje rasta krajem godine. Prema preliminarnim podacima, kompozitni PMI indeks u SAD za novembar smanjen je sa 57,6 na 56,5, usled nedostatka radne snage i materijala, što je uticalo i na snažan rast cena, ali i dalje ukazuje na snažnu ekspanziju poslovne aktivnosti.

U izveštajnom periodu evro ojačao prema dolaru za 0,05%

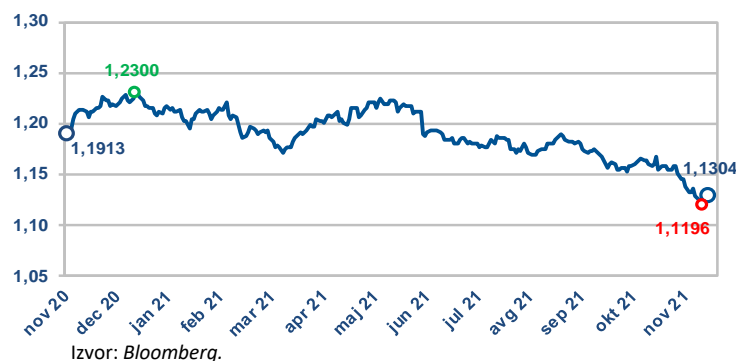
Sredinom nedelje dolar je ponovo ojačao prema evru i drugim valutama, dostigavši najviši nivo u poslednjih šesnaest meseci, usled očekivanja da će FED pooštriti monetarnu politiku brže od drugih centralnih banaka. Takva očekivanja dodatno je podstakla objava zapisnika s poslednjeg sastanka FED-a, u kome se navodi da raste broj onih koji su otvoreni za ubrzanje procesa završetka kupovine aktive (*tapering*) i za ranije podizanje referentne kamatne stope, kao i izjava predsednice FED-a iz San Franciska Meri Dejli da FED treba da razmotri ubrzanje procesa smanjenja neto kupovine aktive ako naredni podaci koji se odnose na tržište rada i rast potrošačkih cena budu ukazivali na nastavak sadašnjeg trenda jačanja. Pored toga, broj novih prijavi za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD u toku nedelje koja se završila 20. novembra smanjen je na 199 hiljada, što je najniži nivo u poslednje 52 godine. S druge strane, na slabljenje evra uticao je i pad IFO indeksa poslovne klime u Nemačkoj peti mesec zaredom, sa 97,7 u oktobru na 96,5 u novembru, što je najniža vrednost od februara.

U četvrtak je obim trgovanja bio smanjen zbog praznika u SAD (Dan zahvalnosti), a evro je blago ojačao prema dolaru, ali je ostao blizu najnižeg nivoa od jula prošle godine.

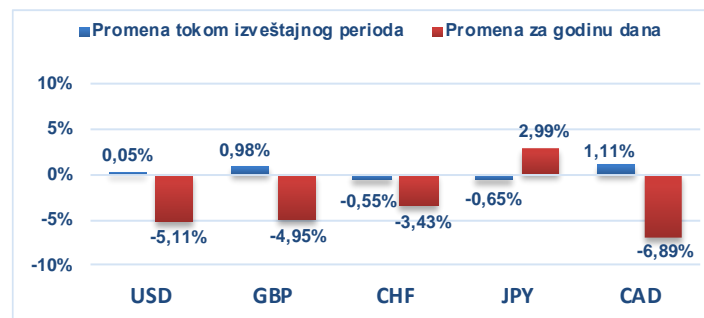
1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda



1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana



1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama



U petak je na tržištu povećana zabrinutost nakon vesti da je identifikovana nova varijanta virusa korona u Južnoj Africi, usled čega su prinosi državnih obveznica razvijenih zemalja smanjeni, dok je evro znatnije ojačao prema dolaru. Najveći rast zabeležile su valute sigurnog utočišta – japanski jen i švajcarski franak, dok se ovog puta uloga dolara kao valute sigurnog utočišta nije ispoljila, već je on oslabio, najverovatnije usled uzimanja profita nakon snažnog rasta u prethodnom periodu, većeg pada prinosa nego u drugim zemljama i potencijalno smanjenih očekivanja da će FED brže pooštravati monetarnu politiku.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,1304 američka dolara za evro, što je ujedno i najviša vrednost na zatvaranju za posmatrani period.



Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD tokom izveštajne nedelje smanjeni su duž cele krive, osim na delu do godinu dana. Prinos dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 5 b.p. (na 0,46%), dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 7 b.p. (na 1,48%).

Prinosi su povećani nakon vesti o reizboru Pauela na mesto predsednika FED-a, kao i nakon objave podataka o smanjenju prijave za naknade za nezaposlene i nakon što se predsednica FED-a iz San Franciska Dejl pridružila kolegama u zalaganju za brži tempo smanjenja kupovine obveznica. Prinosi na dvogodišnje i petogodišnje obveznice dostigli su nivo od 0,65% i 1,38%, respektivno, odražavajući očekivanja da će FED brže pooštravati monetarnu politiku FED tokom 2022. godine. Međutim, poslednjeg dana prinosi su zabeležili snažan pad, od oko 15 b.p., usled zabrinutosti zbog pojave nove varijante virusa korona, koja je identifikovana u Južnoj Africi.

Predsednik SAD Bajden imenovao je dosadašnjeg predsednika FED-a Džeroma Pauela na drugi četvorogodišnji mandat na toj poziciji, dok je članica Odbora guvernera Lejl Brejnard postavljena na mesto potpredsednika. Kao razlog za ovu odluku, navode se zasluge Pauela za ublažavanje negativnog uticaja pandemije i za oporavak američke ekonomije. Bajden je uveren da će fokus predsedavajućeg Pauela i potpredsednice Brejnard biti na održavanju niske inflacije, stabilnih cena i pune zaposlenosti, što će omogućiti snažan privredni rast.

U zapisniku sa sastanka FED-a od 2. do 3. novembra, navodi se da je rastući broj učesnika otvoren za ubrzanje procesa završetka kupovine aktive u okviru programa *QE (tapering)*, kao i za ranije podizanje referentne kamatne stope ako inflacija nastavi da raste izvan ciljeva FED-a. Mnogi članovi FED-a su izrazili zabrinutost da bi povišeni inflacioni pritisci mogli da potraju duže nego što se mislilo, iako se generalno slažu da će se stopa inflacije znatno smanjiti tokom 2022. godine.

Predsednik SAD Bajden izabrao dosadašnjeg predsednika FED-a Pauela na drugi četvorogodišnji mandat

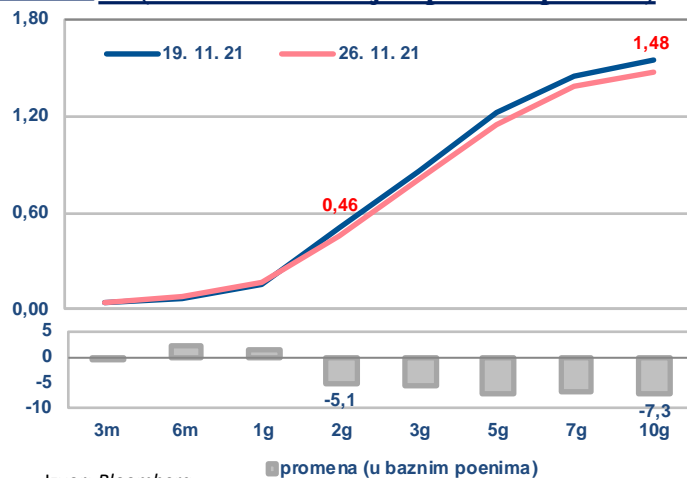
Prema preliminarnim podacima za novembar, **kompozitni PMI indeks** smanjen je sa 57,6 na 56,5, ali i dalje ukazuje na snažnu ekspanziju poslovne aktivnosti. *PMI* indeks uslužnog sektora smanjen je sa 58,7 u oktobru na 57,0 u novembru, što je takođe najniža vrednost u poslednja dva meseca, dok je *PMI* indeks proizvodnog sektora povećan sa 58,4 na 59,1, što je najviši nivo u poslednja dva meseca.

Stopa rasta PCE deflatora u oktobru iznosila je 0,6% u odnosu na prethodni mesec, odnosno 5,0% za poslednju godinu dana (nakon 4,4% na kraju septembra). Bazni *PCE* indeks, koji isključuje cene hrane i energenata i predstavlja pokazatelj inflacije kome FED pridaje naročitu važnost, u oktobru je povećan za 0,4%, odnosno za 4,1% u odnosu na isti mesec prethodne godine (3,7% na kraju septembra).

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u toku nedelje koja se završila 20. novembra smanjen je za 71 hiljadu, na 199 hiljada, što je najniži nivo u poslednje 52 godine i znatno je manji od očekivanja (260 hiljada).

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)



Izvor: Bloomberg.

1.10

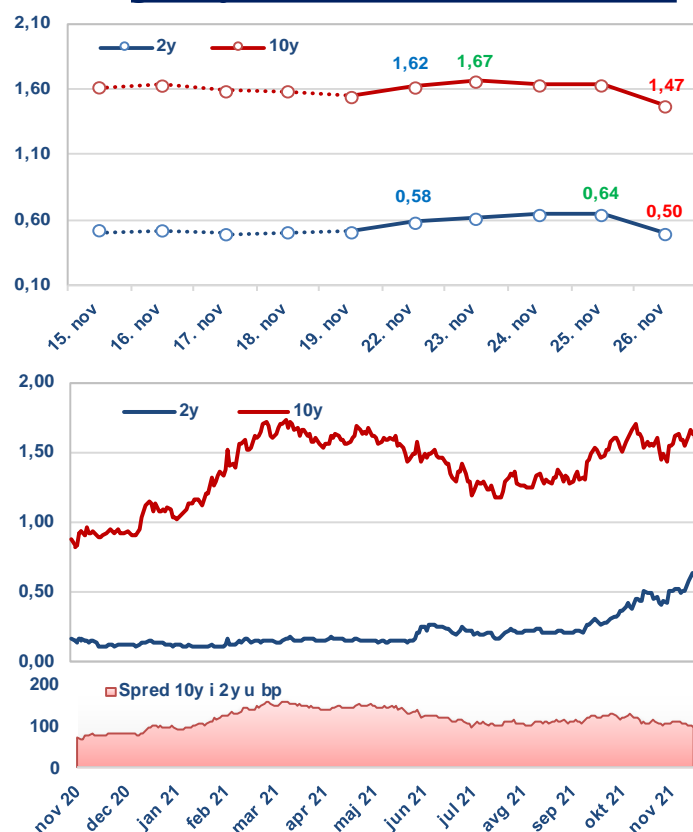
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta PCE deflatora, G/G	Okt.	5,1%	5,0%	4,4%
Stopa rasta BDP-a, anualizovano, T/T, druga procena	3T	2,2%	2,1%	2,0%
Broj novih prijava za pomoć u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	20. nov.	260	199	270

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %



Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda, prinosi nemačkih državnih obveznica nisu znatnije promenjeni. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za 2 b.p., na -0,77%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za 1 b.p., na -0,34%. Nakon rasta prinosa početkom nedelje usled očekivanja bržeg smanjivanja stimulaturnih monetarnih politika vodećih centralnih banaka, prinosi su zabeležili pad krajem nedelje nakon pojave informacija o novoj, potencijalno opasnijoj varijanti virusa korona.

Kompozitni PMI indeks za zonu evra neočekivano je povećan sa 54,2 iz oktobra na 55,8 u novembru. Rast ekonomske aktivnosti praćen je izrazitim inflatornim pritiscima i zabrinutošću oko daljeg toka pandemije, u uslovima ponovnog pogoršanja epidemiološke situacije, kao i uvođenja novih ograničenja u mnogim evropskim zemljama. U proseku, vrednost indeksa za prva dva meseca poslednjeg tromesečja iznosi 55, što je ispod proseka indeksa za treće tromesečje (58,5), ukazujući na usporavanje rasta krajem godine. Uprkos neizvesnosti po pitanju toka pandemije, trenutna ekonomska kretanja i rast cena signaliziraju da bi ECB mogla ranije da započne sa napuštanjem veoma ekspanzivne monetarne politike.

ECB: Inflacija na nešto višem nivou u kratkom roku, uz veće neizvesnosti za srednji rok

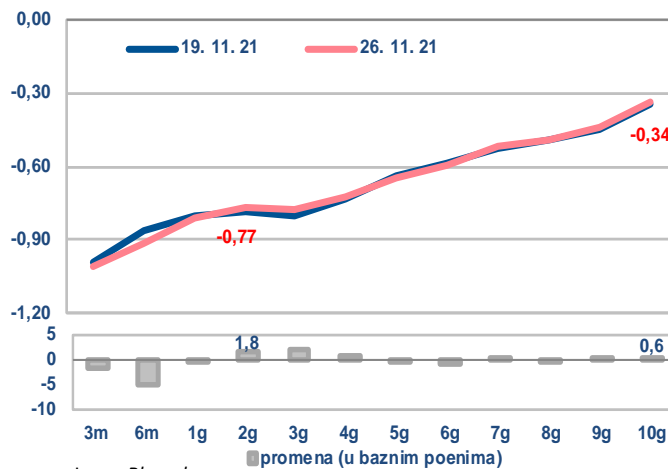
IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj smanjen je sa 97,7, koliko je iznosio u oktobru, na 96,5 u novembru, što je pad peti mesec zaredom i najniža vrednost od februara. Komponenta koja se odnosi na očekivanja za narednih šest meseci smanjena je sa 95,4 na 94,4, dok je komponenta koja se odnosi na procenu trenutne situacije smanjena sa 100,2 na 99,0. Sentiment je pogoršan u svim sektorima kao posledica uskih grla u lancima snabdevanja i četvrtog talasa virusa korona.

Zapisnik sa sastanka ECB-a koji je održan krajem oktobra pokazao je da ECB sada vidi inflaciju na nešto višem nivou u kratkom roku, dok u srednjem roku postoji mnogo više neizvesnosti. ECB uzima u obzir to što cene energenata mogu ostati više, usled „zelene tranzicije”, ali i dalje smatra da održivi rast inflacije zahteva viši rast zarada i inflacionih očekivanja. Usled povećanih rizika po rast inflacije, istaknuta je neophodnost zadržavanja opreznosti u vođenju monetarne politike. Konačno, postojala je saglasnost da neto kupovine aktive u okviru programa PEPP treba završiti u martu 2022, kako je ranije najavljeno. ECB smatra da je privredni rast i dalje solidan, ali da usporava, što bi moglo dovesti do revizije rasta BDP-a za 2021. naniže, uz povećanje projekcije rasta za 2022.

Član ECB-a i guverner centralne banke Francuske Vilerioa rekao je da povećanje obima kupovine aktive u okviru redovnog programa QE, nakon završetka privremenog programa PEPP u martu sledeće godine, možda neće biti potrebno. Iako ističe da bi prerano zatezanje monetarne politike bilo greška, u slučaju izraženijih inflatornih pritisaka ECB se neće ustručavati da reaguje. Članica izvršnog odbora ECB-a Šnabel rekla je da se može pretpostaviti da će se inflacija vratiti na nivo ispod 2% u srednjem roku, ali da postoji rizik da bi mogla biti iznad toga. Član izvršnog odbora ECB-a Fabio Peneta rekao je da je visok nivo inflacije privremen i posledica problema u lancima distribucije i rasta cena energenata, te da centralna banka ne treba da reaguje zatezanjem monetarne politike, jer bi to stvorilo više štete nego koristi.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke (benčmark izdanja s početka perioda)



1.13

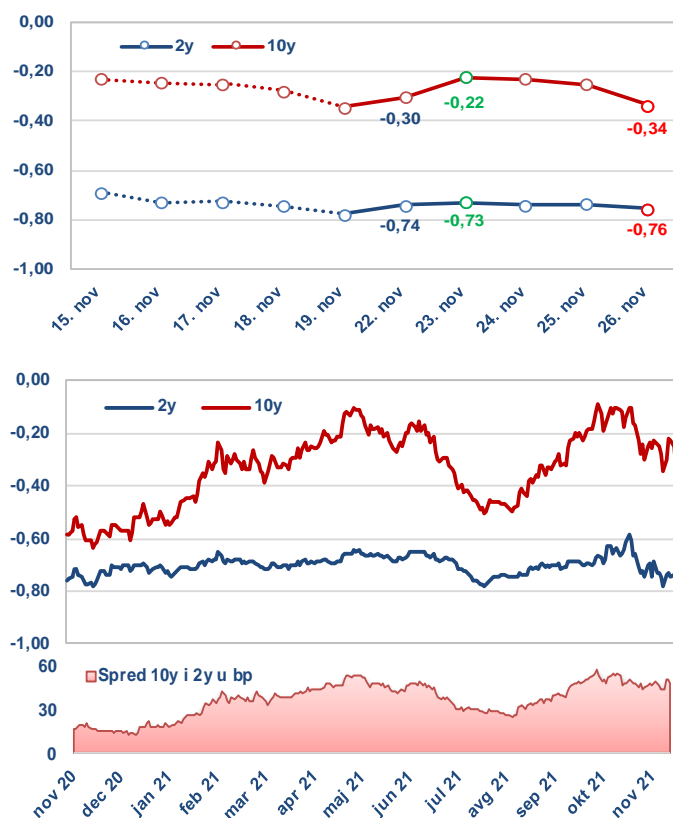
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Poverenje potrošača, zona evra, preliminarno	Nov.	-5,5	-6,8	-4,8
PMI kompozitni indeks, zona evra, preliminarno	Nov.	53,0	55,8	54,2
IFO indeks poslovne klime, Nemačka	Nov.	96,7	96,5	97,7

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih 2y i 10y državnih obveznica Nemačke u %



II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

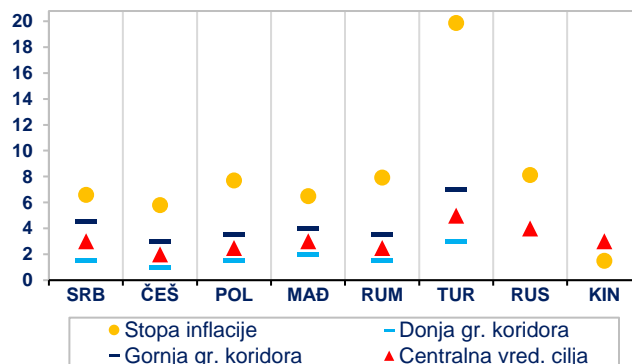
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (kraj T4, %)*
Srbija (NBS)	1,00	-0,25	10. 12. 2020.	9. 12. 2021.	1,10
Češka (CNB)	2,75	1,25	4. 11. 2021.	22. 12. 2021.	3,20
Poljska (NBP)	1,25	0,75	3. 11. 2021.	8. 12. 2021.	1,65
Mađarska (MNB)	2,10	0,30	16. 11. 2021.	14. 12. 2021.	2,35
Rumunija (NBR)	1,75	0,25	9. 11. 2021.	10. 1. 2022.	1,75
Turska (CBRT)	15,00	-1,00	18. 11. 2021.	16. 12. 2021.	14,70
Rusija (CBR)	7,50	0,75	22. 10. 2021.	17. 12. 2021.	8,05
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / *T4 2021. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)



Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Mađarske je povećala stopu na jedonedeljne depozite (*1W Deposit rate*) za 40 b.p., na 2,9%. U prethodne dve nedelje, stopa na jedonedeljne depozite ukupno je povećana za 110 b.p. i trenutno se nalazi za 80 b.p. iznad referentne kamatne stope. Ovim povećanjem nominalna vrednost efektivne stope centralne banke Mađarske nalazi se na višem nivou od stopa Češke i Poljske, iako je realna kamatna stopa Mađarske ostala u negativnoj teritoriji, usled visokog nivoa inflacije (inflacija je u Mađarskoj u oktobru iznosila 6,5%).

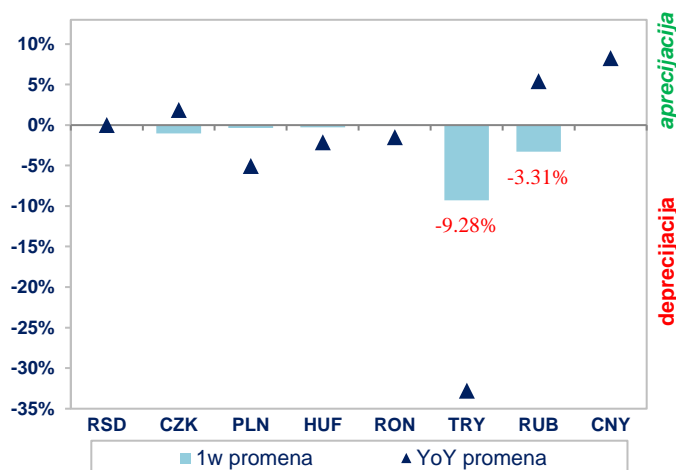
Poljska je 25. novembra u okviru novog fiskalnog paketa, kao jednu od mera donela odluku da privremeno smanji porez koji domaći ekonomski akteri plaćaju na račune vezane za energente. Kao primarni cilj ove odluke navodi se pomoć centralnoj banci Poljske u procesu suzbijanja povišene stope inflacije. Veličina novog fiskalnog paketa iznosi 10 mlrd zlotu (2,4 mlrd dolara, 0,4% BDP-a). Ovim merama produbljena je razlika između fiskalne i monetarne politike. S jedne strane, Narodna banka Poljske ima restriktivniji stav u vođenju monetarne politike usled pogoršanih inflacionih izgleda, dok se s druge strane vodi ekspanzivna fiskalna politika koja će stvoriti dodatne pritiske na strani tražnje.

U toku izveštajnog perioda predsednik Turske Erdogan je u obraćanju branio svoj stav o vođenju monetarne politike koji podrazumeva nižu referentnu stopu, kako bi se poboljšao privredni rast i broj novih radnih mesta, uz isticanje da je zadovoljan odlukama centralne banke o smanjenju kamatnih stopa. Od septembra centralna banka Turske je smanjila referentnu kamatnu stopu za 400 b.p., što tržišta percipiraju kao odluke koje su u suprotnosti sa sve većim inflacionim pritiscima u Turskoj (inflacija u oktobru iznosi 19,9%). Kao posledica navedenih dešavanja, lira je u novembru (zaključno sa 26. novembrom) oslabila prema dolaru za 24% i prvi put premašila nivo od 13 lira po dolaru.

Ministarstvo finansija Rumunije najavilo je dodatnu emisiju evroobveznica do kraja ove godine u ekvivalentnoj vrednosti od 3,5 mlrd evra, pri čemu nisu objavljeni detaljni podaci o emisiji. Do sada je u ovoj godini Rumunija emitovala evroobveznice u vrednosti od 7 mlrd evra. Nakon rekordno visokog nivoa emisije u 2020. godini, ukupan obim emisije evroobveznica Rumunije u evrima udvostručen je u prethodne dve godine, čime je Rumunija zabeležila najviši obim emisije evroobveznica ne samo u jugoistočnoj Evropi već i u centralnoistočnoj Evropi.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru



Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (približna ročnost: 10G)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	4,190	9,0	23,0
Češka (2031)	2,473	-10,0	123,7
Poljska (2030)	3,106	-12,3	188,6
Mađarska (2033)	4,272	14,3	208,9
Rumunija (2030)	5,513	28,0	223,9
Turska (2031)	20,110	78,0	814,0
Rusija (2030)	8,460	9,5	263,5
Kina (2030)	2,850	-7,4	-44,7

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda, cena zlata je smanjena za 3,32% i kretala se u rasponu od 1.784,38 do 1.808,55 američkih dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

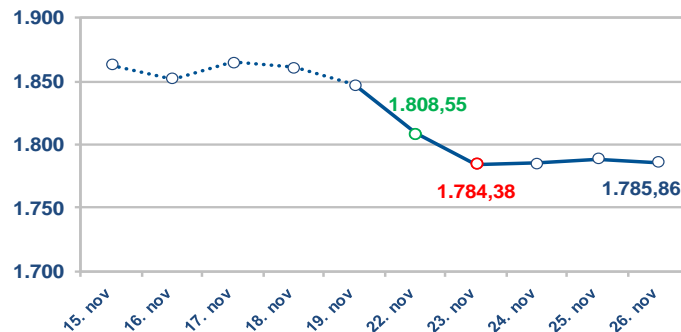
Na pad cene zlata uticali su: objavljivanje boljih od očekivanih podataka s tržišta rada, koji ukazuju na snažan oporavak ekonomije SAD; očekivanja da će FED ubrzati smanjenje programa otkupa obveznica i da će povećati nivo kamatnih stopa ranije nego što se mislilo; jačanje vrednosti dolara i povećanje stopa prinosa na državne obveznice SAD podstaknuto ponovnom nominacijom predsednika FED-a Pauela; izjave lekara da novi soj virusa korona (omikron) iz Južne Afrike, koji je izuzetno zarazan, u isto vreme nije opasniji od aktuelnih sojeva jer izaziva blaže simptome, dodatno su uticale na smanjenje atraktivnosti ulaganja u zlato.

Cena zlata smanjena za 3,32% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.785,86 dolara po unci

Na povremeni rast cene zlata tokom posmatranog perioda uticali su: zabrinutost tržišnih učesnika po pitanju povećanih inflatornih pritisaka (nalaze se na najvišem nivou u poslednjih 30 godina, što podržava višu cenu zlata); kao i najave oko zatvaranja ekonomija Austrije, Nemačke i Slovačke usled povećanja broja zaraženih od virusa korona.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)



Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je pad cene nafte tipa **brent** od 9,70%, koja se kretala u rasponu od 71,55 do 81,68 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

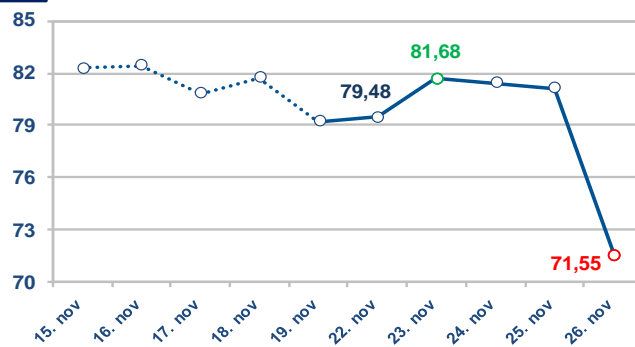
Na pad cene nafte uticali su: pojava nove varijante virusa, odluka SAD da oslobodi deo nafte iz svojih rezervi u koordinaciji sa Velikom Britanijom, Japanom, Južnom Korejom, Indijom i Kinom, kako bi se uticalo na smanjenje cena nafte i na smanjenje inflatornih pritisaka; Velika Britanija je zbog novog soja virusa korona obustavila redovan vazdušni saobraćaj iz južnoafričkih država; strahovanja od novih zatvaranja u Evropi i dalje se intenziviraju, što smanjuje mobilnost ljudi i potražnju za naftom; Iran i zapadne zemlje najavljuju pregovore o nuklearnom programu koji bi mogao dovesti do dogovora i eventualnog ukidanja (ublažavanja) sankcija za izvoz nafte; kao i povećanje broja aktivnih naftnih platformi u SAD, po podacima američke kompanije *Baker Hughes*.

Cena nafte zabeležila pad od 9,70% i na kraju posmatranog perioda iznosila 71,55 dolara po barelu

Na rast cene nafte početkom nedelje uticali su: neispunjena očekivanja pojedinih tržišnih učesnika oko koordinacije oslobađanja oko 50 mln barela nafte SAD u odnosu na svetsku potrošnju nafte, koja iznosi preko 76 mln barela dnevno; nedostatak informacija o planovima puštanja nafte iz strateških rezervi Kine i Južne Koreje. Panika oko novog soja virusa korona iz Južne Afrike, koji je značajno uticao na pad cene nafte, ublažena je izjavama lekara da varijanta virusa omikron, osim što je izuzetno zarazna, nije opasnija od delta soja virusa korona.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)



Izvor: Bloomberg.